

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาเลือนราง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้น
FACTORS RELATED TO ADAPTATION TO LOW VISION IN ADULTS

วิชาดา ครุฑทอง 5437606 RSRD/M

ศศ.ม. (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พิมพา ขจรธรรม, ปช.ด., วิไล กุศลวิศิษฐ์กุล, วท.ม.,
สุขศรี โชติกวนิชย์, พ.บ., ว.ว. จักษุวิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุที่เริ่มมีภาวะสายตาสั้น ระยะเวลามีภาวะสายตาสั้น จำนวนปัญหาในการมองเห็น และปัจจัยทางสังคม คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับการปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่มีภาวะสายตาสั้น ที่มารับบริการที่คลินิกฟื้นฟูสมรรถภาพทางการมองเห็น ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล อายุ 21-60 ปี จำนวน 129 คน คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรม G*Power 3.1.7 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและสมการถดถอยเชิงเส้นเชิงเดียว

ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการมองเห็น ได้แก่ อายุที่เริ่มมีภาวะสายตาสั้น ระยะเวลามีภาวะสายตาสั้นและจำนวนปัญหาในการมองเห็นไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้น แต่ปัจจัยทางสังคม คือ การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.412$, $p < 0.01$) เมื่อใช้สมการถดถอยเชิงเส้นเชิงเดียว สร้างสมการทำนายการปรับตัวดังนี้ การปรับตัวของผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้น = $5.554 + 0.142$ (การสนับสนุนทางสังคม) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 17.0

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำงานของนักให้คำปรึกษาและบุคลากรที่ทำงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการมองเห็นในกลุ่มคนสายตาสั้น โดยเน้นการทำความเข้าใจ ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะกับครอบครัวคนสายตาสั้น เช่น การปรับสถานที่พักอาศัยให้เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรม เพื่อให้คนสายตาสั้นมีส่วนร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนทำให้ครอบครัวและคนรอบข้างมีความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถปฏิบัติตัวได้อย่างเหมาะสมกับคนสายตาสั้น

คำสำคัญ : ผู้ใหญ่ที่มีภาวะสายตาสั้น / การสนับสนุนทางสังคม / การปรับตัวต่อความพิการทางการเห็น

FACTORS RELATED TO ADAPTATION TO LOW VISSION IN ADULTS

WICHUDA KRUTTHONG 5437606 RSRD/M

M.A. (REHABILITATION SCIENCE FOR PERSONS WITH DISABILITIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PIMPA KHACHONDHUM, Ph.D.,
WILAI KUSOLVISITKUL, M.Sc, SUKSRI CHOTIKAVANICH, MD.

ABSTRACT

The objectives of this survey research were to study factors related to adaptation to visual impairment in adults with low vision. These four factors were: age at start of having low vision, duration of having low vision, number of problems with seeing and social support from family. The samples were 129 adults with low vision, aged between 21-60 years who received service from Vision Rehabilitation Clinic at Ophthalmology Department at Siriraj hospital. Samples size was calculated by using G*Power program version 3.1.9.2. Data collection was made by face to face interview with questionnaires. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Simple linear regression.

The results showed that 3 visual factors: age at start of having low vision, duration of having low vision and numbers of seeing problems, were not significantly related with adaptation to low vision in adults. Only a non-visual factor, social support, was found to be significantly related with adaptation to low vision in adults at 0.01 levels ($r = 0.412$, $p < 0.01$). Simple linear regression was used to predict the adaptation to low vision. The equation was as follow: Adaptation to low vision = $5.554 + 0.142$ (social support scores) with coefficient values of 17%.

The result of this study can be used by counselors, service providers in the low vision rehabilitation sector. Information regarding understanding difficulties in performing daily activities, environmental and home adjustment, use of assistive devices and support from family can help people who have low vision to adapt to their vision loss and still continue their productive lives.

KEY WORDS: ADULTS WITH LOW VISSION / SOCIAL SUPPORT /
ADAPTATION TO VISUAL IMPAIRMENT

185 pages